

POSTUPCI VOĐENI ZBOG KAZNENIH DJELA RATNIH ZLOČINA POČINJENIH U VUKOVARU I NJEGOVOM ŠIREM PODRUČJU

Zbog kaznenih djela ratnih zločina počinjenih na širem području Vukovara postupci su vođeni ili su u tijeku pred Županijskim sudovima u Vukovaru i Osijeku, pred Specijalnim sudom za ratne zločine u Beogradu te pred Međunarodnim kaznenim tribunalom za bivšu Jugoslaviju u Den Haag-u.

Zbog teških povreda međunarodnog ratnog i humanitarnog prava na području širem području Vukovara kao i samog grada Vukovara, Županijska državna odvjetništva u Vukovaru i Osijeku su od 1991. godine pokretala kaznene postupke protiv većeg broja osoba. Većinom su postupci pokrenuti protiv pripadnika bivše Jugoslavenske narodne armije, pripadnika Teritorijalne obrane kao i pripadnika vojnih i paravojnih snaga tzv. Republike Srpske Krajine. Postupcima su obuhvaćeni zločini na području Republike Hrvatske kao i zločini na štetu hrvatskih građana izvan njezina područja.

U odnosu na dio osoba protiv kojih je postupak bio pokrenut, nakon provedene istrage državni odvjetnici su odustali od progona, bilo zbog toga što je utvrđeno da djelo nije ratni zločin ili zato što tijekom istrage nisu prikupljeni dokazi o kaznenim djelima i krivnji počinitelja. U studenom 2011. godine izmijenjen je i dopunjen Zakon o primjeni Statuta međunarodnog kaznenog suda i progona za kaznena djela protiv međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, kojim je Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku određeno kao nadležno za postupanje u predmetima ratnih zločina i za područje Vukovara zbog čega se navode podaci obaju državnih odvjetništava.

U cilju utvrđenja osoba odgovornih za počinjenje ovih zločina, Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku, kao jedno od četiri specijalizirana državna odvjetništva za postupanje u predmetima ratnih zločina i dalje zahtjeva od nadležnih policijskih uprava, kao nadležnih tijela otkrivanja, poduzimanje potrebnih radnji u cilju pronalaska počinitelja, bilo po zapovjednoj odgovornosti, bilo neposrednih počinitelja te pribavljanje podataka o počiniteljima i žrtvama. U istom cilju, podaci i dokazi pribavljaju se i na temelju regionalne suradnje uz korištenje mehanizama odredbi posebnih sporazuma za ratne zločine koji su zaključeni s tužiteljskim uredima u regiji¹, pretraživanjem Baze podataka MKSJ u Den Haag-u preko Časnice za vezu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ureda tužiteljstva MKSJ te pretragama svih dostupnih arhiva kao i suradnjom s brojnim nevladinim udrugama iz Domovinskog rata.

BROJČANI PODACI

Županijsko državno odvjetništvo u Vukovaru je, počevši od 1991. godine pa do 30. rujna 2013., pokrenulo kaznene postupke protiv 291 osobe, od čega je u tijeku prekid istrage u odnosu na 20 osumnjičenika, protiv 232 osobe je podignuta optužnica, 85 osoba je osuđeno, a protiv 53 postupak je nakon podignute optužnice još u tijeku.

---

¹ 13. listopada 2006. Sporazum o suradnji u progona počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Tužilaštva za ratne zločine Republike Srbije,

- 28. srpnja 2006. Sporazum o suradnji u progona počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Vrhovnog državnog tužilaštva Crne Gore,

- 3. srpnja 2013. Protokol između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Tužiteljstva Bosne i Hercegovine o suradnji u progona počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida.

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku je pokrenulo kaznene postupke protiv 912 osoba, od čega je u odnosu na 33 osumnjičenika istraga u tijeku, protiv 16 osoba istraga je u prekidu, optuženo je 492 osobe, od čega je 96 osoba osuđeno, a u tijeku je kazneni postupak po podignutoj optužnici protiv 218 osoba.

S obzirom na brojnost vođenih postupaka dajemo kraći prikaz nekih od najtežih i najznačajnih zločina zbog kojih su postupci pokrenuti, kako onih pred Županijskim sudovima u Vukovaru i Osijeku tako i onih pokrenutih od Tužilaštva za ratne zločine Republike Srbije i vođenih pred Višim sudom u Beogradu, Vijećem za ratne zločine te postupaka pred Međunarodnim kaznenim tribunalom za bivšu Jugoslaviju u Den Haag-u, s time da su podaci o pojedinim predmetima već ranije objavljuvani na internet stranicama državnog odvjetništva.

A) Postupci u odnosu na ratne zločine počinjene na području Vukovara pokrenuti od Županijskih državnih odvjetništava u Vukovaru i Osijeku

1. ISTRAGE

a) Istraga zbog silovanja dvije osobe u Vukovaru

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku je 26. ožujka 2013. naložilo provođenje istrage protiv I.C. (1969) zbog osnova sumnje da je točno neutvrđenog dana u veljači 1992. godine, u **Vukovaru**, kao pripadnik srpske paravojne postrojbe Teritorijalne obrane grada Vukovara, zajedno s još jednim za sad nepoznatim pripadnikom srpske paravojne postrojbe, nakon što su grad Vukovar okupirale srpske paravojne postrojbe, dobrovoljci s područja Republike Srbije i JNA, naoružani automatskim puškama i bombama, u nakani ponižavanja i iživljavanja nad preostalim civilnim stanovništvom nesrpske narodnosti. silovali dvije civilne ženske osobe, čime su počinili kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske. (Dalje u tekstu: OKZRH)

b) Ratni zločin u Opatovcu

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku je 27. lipnja 2013. naložilo provođenje istrage protiv državljanina Republike Srbije Z.K. (1950) zbog osnova sumnje da je u razdoblju od 15. listopada do kraja 1991. godine, u **Opatovcu**, tijekom oružane pobune lokalnog srpskog stanovništva protiv ustavnopravnog poretku Republike Hrvatske, kao pripadnik Teritorijalne obrane Opatovac, nakon što su to mjesto okupirale srpske paravojne postrojbe, dobrovoljci s područja Republike Srbije i JNA, u nakani da ponižavanjem i zastrašivanjem zlostavlja preostalo civilno stanovništvo nesrpske narodnosti, u više se navrata iživljavao nad Ž.J. tako da ju je spolno zlostavljao, čime je počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH.

c) Ratni zločin u Erdutu

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku je 16. srpnja 2013. naložilo provođenje istrage protiv Z.V. (1970) zbog osnova sumnje da je dana 22. studenoga 1991. u **Erdutu**, tijekom oružane pobune lokalnog srpskog stanovništva protiv ustavnopravnog poretku Republike Hrvatske, kao pripadnik pararedarstvenog Odjeljenja milicije Erdut, nakon što su po naredbi zapovjednika Odjeljenja milicije u Erdutu Bože Bolića, milicionari Rajko Ivošević i Siniša Teodorović u zgradu milicije nezakonito priveli civile V.M. i Z.M- radi njihovog ispitivanja o pomaganju pripadnicima MUP-a i HV-a nakon borbi u mjestu Dalj od 1. kolovoza 1991.,

zajedno s Božom Bolićem provodio njihovo ispitivanje, pa svaki put kad bi Božo Bolić bio nezadovoljan odgovorima na postavljena pitanja udarao ih bejzbol palicom, čime je počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH.

d) Ratni zločin u Trpinji

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku je 16. srpnja 2013. naložilo provođenje istrage protiv 15 državljana Republike Hrvatske: S.P. (1956), M.A. (1953), M.P. (1960), D.S. (1963), Z.R. (1962), Z.G. (1966), S.S. (1957), Ž.V. (1963), M.K. (1971) - svi trenutno u istražnom zatvoru, te protiv B.D. (1961), Z.V. (1967), J.M. (1959), L.K. (1950), N.R. (1969), N.R. (1969) i V.V. (1961) - trenutno u bijegu, zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH i ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. OKZRH. Postoje osnove sumnje da su u razdoblju od 14. rujna pa do kraja studenoga 1991. godine, u **Trpinji**, tijekom oružane pobune lokalnog srpskog stanovništva protiv ustavnopravnog poretku RH te napada pobunjenika, snaga JNA i pridruženih dobrovoljaca iz Srbije na grad Vukovar, kao pripadnici paravojne Teritorijalne obrane Trpinja, odnosno para-redarstvenog Odjeljenja milicije Trpinja, protivno pravilima međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, naređivali i sudjelovali u protuzakonitom lišavanju slobode civila hrvatske narodnosti, njihovom zlostavljanju, mučenju i usmrćivanju te zlostavljanju, mučenju i usmrćivanju zarobljenih hrvatskih branitelja. Tako je usmrćeno najmanje 13 civila i 6 hrvatskih branitelja.

2. OPTUŽNICE

a) Ratni zločin usmrćenjem u podrumu u Vukovaru

Optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 6. ožujka 2008. optuženi su D.L. (1956), Đ.L. (1958.) i V.V. (1961) zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH. Okrivljenima se stavlja na teret da su nakon oružane agresije i okupacije grada **Vukovara** odveli 11 civila u jedan podrum gdje su ih tukli.

b) Ratni zločin silovanjem u okupiranom Vukovaru

Optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 11. studenoga 2001. optuženi su R.I. (1953) u prisutnosti i D.I. (1961) u odsutnosti, zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH zbog silovanja jedne osobe u okupiranom dijelu **Vukovara**.

c) Ratni zločini počinjeni na Veleprometu

Optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 5. svibnja 2003. optuženi su P.R. (1941) M.B. (1955) i M.V. (1939) zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH. Protiv okrivljenika (1955 i 1939) postupak je obustavljen zbog njihove smrti, dok se okrivljenom P.R. stavlja na teret da je kao pripadnik paravojnih postrojbi izdvajao zarobljenike na **Veleprometu** i odvodio ih u takozvanu "stolariju" od kojih je veći broj nestao, dok je izdvojio jednog zarobljenika i odveo ga u tzv. stolariju gdje je tučen i maltretiran, dok je na **Ovčari** svim zarobljenicima prijetio ubojstvom.

Optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 29. rujna 2006. u odsutnosti je optužen S.D. (1954) zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz

članka 120. OKZRH, kojom ga se tereti da je nakon oružane agresije i okupacije grada iz skladišta poduzeća **Velepromet** izveo jednu osobu i usmrtio rafalom iz automatske puške.

Optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 12. veljače 2007. u odsutnosti je optužen J.R. (1955) zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH, odnosno da je nakon okupacije grada Vukovara u krugu poduzeća **Velepromet** usmrtio jednog civila.

č) Ratni zločin počinjen na Sajmištu

Optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 8. svibnja 2003. optužen je S.V. (1959) zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH počinjenog na **Sajmištu**. Okriviljenom se stavlja na teret da je iz podruma kuće izveo dvije osobe nakon čega su ubijene, a zatim je bacio bombu u podrum kuće pri čemu su ubijene dvije osobe, a jedna je zadobila brojne eksplozivne ozljede po cijelom tijelu; te da je s dvojicom nepoznatih pripadnika JNA izveo iz stana dvije osobe nakon čega su dvojica vojnika odmah ubila muškarca, a sa sobom je odveo žensku osobu kojoj se gubi svaki trag; te da je točno neutvrđenog dana došao u kuću gdje je privremeno stanovašta jedna žena te ju silovao, a s dvojicom nepoznatih pripadnika JNA ispitivao tri osobe od kojih je žensku osobu silovao.

č) Ratni zločin počinjen u prigradskom naselju Lužac

Optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 15. srpnja 2010. u odsutnosti je optužen V.P. (1960) zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH u vukovarskom naselju Lužac, kojom ga se tereti da je nakon okupacije **prigradskog naselja Lužac** kao pripadnik tzv. TO Lužac usmrtio jednu žensku osobu.

e) Ratni zločin počinjen u Lovasu

Zbog ratnih zločina počinjenih **u Lovasu** optuženo 16 osoba: Lj.D. (1947), M.D. (1962), M.R. (1956), Ž.K. (1969), Ž.B. (1960), I.K. (1948), O.T. (1970), R.T. (1969), Z.T. (1969), M.T. (1933), M.R. (1959), M.V. (1956), D.G. (1956), Đ.P. (1953), I.V. (1947), S.Z. (1965), M.R. (1943), M.V. (1956)

U ovom predmetu državno je odvjetništvo suradivalo s Tužilaštvom za ratne zločine Republike Srbije i to dostavom potrebnih podataka i dokaza kao i drugim provedenim radnjama, sve na temelju Sporazuma o suradnji u progona počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida zaključenog između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Tužilaštva za ratne zločine Republike Srbije. Tužilaštvo u Beogradu je također podiglo optužnicu protiv 14 okriviljenika koji su Presudom Višeg suda u Beogradu od 26. lipnja 2012. osuđeni na zatvorske kazne u trajanju od 4 do 20 godina. Navedena presuda nije pravomoćna.

f) Ratni zločin počinjen u Berkusu

Zbog ratnih zločina počinjenih **u Berku** optuženo je 35 osoba: M.E. (1932), Đ.V. (1946), M.G. (1963), G.E. (1964), D.E. (1953), M.K. (1973), M.J. (1955), S.V. (1962), R.M. (1957), Ž.K. (1949), M.V. (1924), G.T. (1950), N.E. (1935), M.V. (1952), M.V. (1954), Ž.K. (1953), M.R. (1959), S.P. (1975), S.Č. (1936), S.G. (1947), M.K. (1971), P.R. (1972), M.P. (1941),

D.T. (1971), M.V. (1960), P.G. (1960), S.V. (1961), Ž.E. (1959), M.K. (1957), M.M. (1964), I.Č. (1960), Ž.G. (1958), Đ.K. (1958), V.R. (1959), M.Č. (1961) i D.K. (1938). Jedan od okrivljenika, S.P. (1975), osuđen je pravomoćnom presudom na kaznu zatvora u trajanju od tri godine i šest mjeseci, dok je postupak prema 16 osoba obustavljen.

g) Ratni zločin počinjen u Bršadinu

Zbog ratnog zločina u selu **Bršadin** optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 28. travnja 2005. optuženi su R.K. (1969) i M.Đ. (1960) te zbog napada **na Ćelije** optužen je D.R. (1969) optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 5. ožujka 2003.

h) Ratni zločin počinjen u Mikluševci

Zbog ratnog zločina u selu **Mikluševci** Županijsko državno odvjetništvo u Vukovaru podiglo je 29. travnja 1996. optužnicu protiv 35 osoba, od kojih je njih 12 pravomoćno osuđeno: Lj.M. (1968), M.S. (1963), D.S. (1969), P.L. (1957), Z.S. (1956.), J.B. (1940), M.Ž. (1964), D.Ć. (1969), Z.M. (1964.), J.C. (1962), J.Lj. (1965), Đ.K. (1958); dok su dvije osobe oslobođene, a postupak je prema 21 osobi obustavljen.

i) Ratni zločin u Bapskoj

Zbog ratnog zločina u selu **Bapska** optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru optuženo je 12 osoba, od kojih je devet osoba osuđeno: Z.K. (1960), N.T. (1952), M.S. (1960), R.M. (1959), R.Š. (1947.), D.V. (1967), M.M. (1951), G.M. (1968), R.R. (1974), a prema dvije osobe donesene su odbijajuće presude te je postupak prema jednoj osobi obustavljen.

j) Ratni zločin u Tompojevcima

Zbog ratnog zločina počinjenog u selu **Tompojevci** optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 23. prosinca 1996. optuženo je 16 osoba, od kojih je 9 pravomoćno osuđeno: Đ.K. (1949), D.Đ. (1946), Š.P. (1940), E.R. (1946.), J.R. (1944), R.M. (1957), Ž.G. (1958), S.K. (1933) i Đ.K. (1958). Jedna je osoba, P.Đ. (1934), nepravomoćno osuđena, a tri su osobe oslobođene dok je prema tri osobe postupak obustavljen.

k) Ratni zločin u Sotinu

Zbog ratnog zločina počinjenog u selu **Sotin** optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 5. svibnja 2006. je 17 osoba optuženo, od kojih su dvije osobe pravomoćno oslobođene, a prema dvije osobe postupak je obustavljen, dok je prema 13 osoba optužnica na snazi: M.O. (1950), M.D. (1967), Ž.M. (1964), B.K. (1930), P.B. (1968), S.K. (1955), M.K. (1953), B.L. (1968), V.V. (1958), J.M. (1958), Z.M. (1953), G.P. (1965), B.A. (1959), Ž.J. (1966), Ž.M. (1950)

U ovom zločinu Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i nadležno Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku su s Tužilaštvom za ratne zločine Republike Srbije ostvarili intenzivnu suradnju. Naime, u predmetu ovog ratnog zločina početkom srpnja 2011. godine podaci i dokazi predani su Tužilaštvu za ratne zločine Republike Srbije na razmatranje radi poduzimanja kaznenog progona u Srbiji, budući je utvrđeno kako većina optuženika ima

državljanstvo i prebivalište u Srbiji i nedostupni su pravosudnim tijelima Republike Hrvatske, sve sukladno Sporazumu o suradnji u progonu počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida od 13. listopada 2006.

Slijedom te suradnje, a radi provjere informacije o mogućoj lokaciji s posmrtnim ostacima stradalih civila iz mjesta Sotin, Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku je u drugoj polovici travnja 2013. godine ishodilo od suca istrage Županijskog suda u Osijeku nalog za provođenje ekshumacija, na temelju kojeg je Ured za zatočene i nestale provodio navedene radnje kojima su pronađeni posmrtni ostaci žrtava ovog ratnog zločina.

I) Ratni zločin počinjen u Petrovcima i Svinjarevcima

Zbog ratnog zločina u selu **Petrovci** optuženo je optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 4. rujna 2007. Ukupno 9 osoba: N.R. (1961), M.I. (1957), V.B. (1966), M.Đ. (1970), P.S. (1972), D.Ž. (1959), Ž.V. (1964), D.S. (1959) i Ž.Ć. (1964), a zbog ratnog zločina u **Svinjarevcima** optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 18. travnja 2002. optuženi su R.B. (1965) i D.Đ. (1967)

Ij) Ratni zločini počinjeni u Lipovači i Čakovcima

Zbog ratnog zločina u **Mjesnoj zajednici u Lipovači** optuženo je optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 9. prosinca 1998. Ukupno 7 osoba i svi su pravomoćno osuđeni i to: M.V. (1963), N.M. (1970), D.B. (1972), M.M. (1970), B.S. (1965), M.B. (1970) i P.P.; dok je zbog ratnog zločina u **selu Čakovci** optuženi M.M. (1961) i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od tri godine, dok je protiv optuženog R.I. (1967) kazneni postupak u tijeku.

m) Ratni zločin u logoru Sremska Mitrovica

Optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 29. svibnja 2007. pred Županijskim sudom u Osijeku pokrenut je postupak protiv M.C., LJ.M. i M.K. zbog kaznenog djela ratnih zarobljenika iz članka 122. OKZRH. Optuženicima se stavlja na teret da su neutvrđenog dana krajem veljače 1992. godine u zarobljeničkom logoru u **Sremskoj Mitrovici**, Republika Srbija, kao pripadnici redarstvenih i oružanih snaga Republike Srbije, zarobljene pripadnike Hrvatske vojske u posebnoj prostoriji u logoru jednog po jednog ispitivali te tukli i na druge načine zlostavljali M.K., I.F., I.M. i D.G.

n) Ratni zločini u Dalju, Erdutu i Aljmašu

Optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 11. svibnja 2010. pred Županijskim sudom u Osijeku je pokrenut postupak protiv E.T. zbog kaznenih djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. OKZRH i ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH. Optuženom se stavlja na teret da je 1. kolovoza 1991. u **Dalju**, kao zapovjednik 51. Motorizirane brigade JNA, tijekom oružane pobune lokalnog srpskog stanovništva te oružanog napada Republike Srbije i JNA na Republiku Hrvatsku izdao zapovijed podređenim zapovjednicima svojih postrojbi, podređenim pripadnicima Teritorijalne obrane Dalja i Borova sela i pridruženim dobrovoljcima za napad na mjesto Dalj, te izričito naredio da u predstojećem napadu ne smije biti zarobljenih pripadnika policije i ZNG-a, te da je u razdoblju od 1. kolovoza pa do prosinca 1991. godine u **Dalju, Erdutu i Aljmašu**, kao zapovjednik 51. Motorizirane brigade JNA, iako je znao da pripadnici njemu podređenih postrojbi, pripadnici teritorijalne obrane i pridruženi im dobrovoljci u njegovoj

zoni odgovornosti nezakonito zatvaraju i zlostavljuju, siluju i ubijaju civilne stanovnike te zarobljenike pripadnike Hrvatske vojske i policije, propustio poduzeti mjere da se takva protupravna postupanja suzbiju i počinitelji kazne te je svjesno pristao da njemu podređene postrojbe nastave činiti takve protupravne radnje, pa je tako ubijeno 136 osoba.

U toj optužnici veliki dio smrtno stradalih su osobe koje su kao civili ili pripadnici hrvatskih oružanih snaga, zarobljeni u Vukovaru nakon 18. studenog 1991. te su tijekom transporta **u logore na području Republike Srbije** u prolaznim logorima **u Dalju** zlostavljeni i ubijeni.

nj) Ratni zločini u logorima u Srbiji

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku 11. travnja 2011. podiglo je optužnicu protiv A.V., general-majora bivše JNA, načelnika Uprave bezbednosti SSNO i M.Z., njegovog zamjenika, zbog kaznenih djela ratnih zločina protiv civilnog stanovništva i ratnih zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 120. i članka 122. OKZRH, u vezi s člankom 28. stavak 2. OKZRH.

Optuženicima se stavlja na teret odnosno da je A.V. od početka listopada 1991. godine pa do svibnja 1992. godine, **u Republici Srbiji**, na napuštenom poljoprivrednom imanju u blizini mjesta **Begejci**, u napuštenoj stočnoj farmi u blizini mjesta **Stajićevo**, u dijelu Kaznenopopravnog doma **Sremska Mitrovica** te u zatvorima u **Nišu, Staroj Gradiški**, kao načelnik Uprave bezbednosti tadašnjeg Saveznog sekretarijata za narodnu obranu iako je znao da se u logoru ne poštuju odredbe međunarodnog prava o postupanju sa ratnim zarobljenicima i civilima, nije poduzeo ništa da se takva protuzakonita ponašanja suzbiju i počinitelji kazne, nego je unatoč tome pristajao da njemu podređene osobe nastave s takvim protupravnim radnjama, kao i da njemu podređeni stvarni zapovjednici logora sebi podređenim pripadnicima vojne policije, odnosno čuvarima u logorima dopuštaju i toleriraju da svakodnevno fizički i psihički zlostavljuju gotove sve zarobljenike i civile. Uslijed čega je više stotina zarobljenih civila i pripadnika vojnih postrojbi fizički i psihički zlostavljan, a 7 od njih je smrtno stradalo. Okrivljenom M.Z. se stavlja na teret da je od početka listopada 1991. godine do kraja prosinca 1992. godine, na napuštenom poljoprivrednom imanju u blizini mjesta Begejci, na napuštenoj stočnoj farmi u blizini mjesta Stajićevo, u Republici Srbiji, kao nadređeni i stvarni zapovjednik oba logora čije su osiguranje obavljali njemu podređeni pripadnici JNA, nije osigurao red i zakonitost u logorima, iako je znao da se u logorima događaju protupravne radnje i da su svi zatočenici izloženi fizičkom i psihičkom zlostavljanju, neki i do smrti, nije poduzeo ništa da se takve protupravne radnje spriječe i nedostaci otklone, kao i da se počinitelji kazne, te je svjesno pristao da njemu podređene osobe nastave sa takvim protupravnim radnjama, prešutno dopustivši čuvarima logora da svakodnevno sustavno fizički i psihički zlostavljuju zarobljenike, pa je tako više stotina zarobljenih civila i pripadnika vojnih postrojbi svakodnevno fizički i psihički zlostavljan dok je 7 zarobljenika smrtno stradalo.

o) Ratni zločini počinjeni u Borovu Selu

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku podiglo je 31. prosinca 2012. pred Županijskim sudu u Osijeku optužnicu protiv R.A. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH u vezi s člankom 28. stavak 2. OKZRH.

Optuženiku se stavlja na teret da je od 18. do 22. studenog 1991. u **Borovu selu**, u osnovnoj školi „Božidar Maslarić“, nakon dovođenja više stotina zarobljenih civila po okupaciji

Vukovara iz „**Borovo commerca**“ i **Borova naselja** u školu, kao komandant Štaba teritorijalne obrane Borova sela, postavio stražu i omogućio da se popišu civili, a potom da se izvrši razdvajanje po nacionalnoj osnovi tako da su osobe srpske nacionalnosti puštene na slobodu, dok su ostali nezakonito zatvoreni, ispitivani i zlostavljeni, te iako je bio prisutan i znao da se ne poštuju odredbe međunarodnog prava o postupanju sa zarobljenim civilima, unatoč tome nije ništa poduzeo pa je zbog takvog njegovog propuštanja dio zarobljenika ubijen, a dio svakodnevno fizički i psihički zlostavljan i maltretiran. Tako je ubijeno 38 civila.

Optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 10. svibnja 2011. pred Županijskim sudom u Osijeku optuženi su M.M., J.J., D.R., M.M. i J.V. zbog kaznenog djela ratnih zločina protiv ranjenika i bolesnika iz čl. 121. OKZRH i ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH. Optuženicima M.M. i J.J. se stavlja na teret da su 2. svibnja 1991. u **Borovom selu** kao pripadnici paravojnih srpskih postrojbi, ranili policajce Policijske uprave Osijek Z.M. i D.K., a potom ih zarobili te psihički i fizički zlostavljavali, dok se D.R., M.M. i J.V. stavlja na teret da su istoga dana i na istom mjestu nakon neuspjelih pregovora Policijske uprave Vinkovci s predstavnicima paravojnih postrojbi o oslobođanju spomenutih policajaca, nečovječno postupali prema ranjeniku B.C.-K. i ratnom zarobljeniku I.K. i nanosili im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta.

p) Ratni zločini visokog vojnog zapovjedništva JNA napadom na Vukovar i istočnu Slavoniju

Optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 24. svibnja 2002., pred Županijskim sudom u Osijeku je pokrenut postupak protiv V.K. i Z.J. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH. Optuženicima se stavlja na teret da su od 1. rujna 1991. do 31. prosinca 1991. V. K. kao savezni sekretar za narodnu odbranu SFRJ, a Z.J. kao komandant ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane SFRJ za vrijeme oružanog napada Savezne Republike Jugoslavije na Republiku Hrvatsku optuženi V.K. kontrolirajući JNA djelovao zajednički sa optuženim Z.J., te su izdavali zapovijedi pilotima JNA da zrakoplovima **bombardiraju, raketiraju i mitraljiraju unaprijed utvrđene ciljeve na području istočne Slavonije** za koje su znali ili morali znati da predstavljaju isključivo civilne, gospodarske, stambene, kulturne i druge objekte koji nisu služili u vojne svrhe i civilno stanovništvo koje nije sudjelovalo u neprijateljstvima i oružanom sukobu, te su svojim borbenim djelovanjima usmrtili ukupno 37 civila.

Navedenoj optužnici pripojene su optužnice Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 24. prosinca 2002. protiv V.K., B.A., Z.J., B.S., Ž.P., M.M., V.Š., M.R., V.Š. i G.H., zbog kaznenih djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH, ratnog zločina protiv ranjenika i bolesnika iz članka 121. OKZRH, ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. OKZRH i kaznenog djela uništavanja kulturnih i povijesnih spomenika iz članka 130. OKZRH, uz primjenu članka 43. OKZRH.

Optuženicima se stavlja na teret da su od kolovoza do 18. studenog 1991. na području Općine Vukovar kao visoki časnici JNA, zapovijedali sebi podređenim nižim postrojbama da **sustavno uništavaju i razaraju grad Vukovar**, pa je tako grad Vukovar s cijelokupnim kulturnim i povijesnim obilježjima u potpunosti razoren, a što je za posljedicu imalo smrtno stradavanje 1292 civilne osobe.

Navedenom predmetu je također pripojena optužnica Županijskog državnog odvjetništva u Bjelovaru od 16. studenog 1992. protiv V.K., Z.J. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv

civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog Krivičnog zakona (NN 53/91). Optuženicima se stavlja na teret da su V.K. kao sekretar Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu SFRJ, a Z.J. kao komandant RV i PVO JNA od 22. rujna 1991. do 3. siječnja 1992. naređivali **borbena djelovanja** prema civilnim osobama i civilnim objektima, temeljem kojih naredbi su pilotu Jugoslavenskog ratnog zrakoplovstva bombardirali, mitraljirali i raketirali privredne i stambene objekte na teritoriju Republike Hrvatske, kojom prilikom je smrtno stradalo 7 civila.

Optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 26. studenog 2007. pred Županijskim sudom u Osijeku pokrenut je postupak protiv okrivljenika M.R. zbog kaznenih djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH te ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. OKZRH. Optuženom se stavlja na teret da je od kolovoza do 18. studenog 1991., **na području Vukovara**, sudjelujući u oružanoj agresiji tzv. JNA i njegovi pridruženih srpskih teritorijalnih i drugih paravojnih postrojbi na Republiku Hrvatsku, kao zapovjednik 3. Motorizirane satnije 1. Motoriziranog bataljuna gardijske motorizirane brigade tzv. JNA, provodeći zapovijedi generala armije Veljka Kadijevića, koje je on kao savezni sekretar za narodnu odbranu bivše SFRJ izdavao obnašajući dužnost načelnika Stožera vrhovnog zapovjedništva bivše SFRJ, potom zapovijedi general-pukovnika Blagoje Adžića kao načelnika Glavnog stožera oružanih snaga SFRJ, koji su isplanirali i zapovjedili cjelokupnu operaciju napada na grad Vukovar te neposredno izvršavajući zapovijedi pukovnike Mile Mrkšića kao zapovjednika Gardijske motorizirane brigade koja je provodila operaciju napada na grad Vukovar, tijekom napada izdavao zapovijedi sebi počinjenim pripadnicima svoje satnije te počinjenim pripadnicima TO da nasumce pucaju po gradu u kojem je u to vrijeme boravilo više tisuća ljudi, mahom civila, te nakon što je Vukovar 18. studenog 1991. osvojen, poticao pripadnike svoje postrojbe da ubijaju i zlostavljaju zatočene civile i branitelje koji su se predali te i sam sudjelovao u zlostavljanju i ubijanju pa je tako ubio odnosno hicem iz pištolja usmratio Đ. B.

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku je 18. veljače 2013. pred Županijskim sudom u Osijeku podiglo optužnicu protiv M.Đ. (1960) jer je 19. studenog 1991. u Vukovaru, iz grupe zarobljenih civila u dijelu zvanom **Olajnica** izdvojio civila A.L. i usmrtil ga automatskom puškom, čime je počinio kazneno djelo protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH.

r) Ratni zločini u Tordincima, Ćelijama, Orlovnjaku, Ernestinovu, Laslovu, Antunovcu, Polači

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku je nakon provedene istrage pred Županijskim sudom u Osijeku podiglo optužnicu protiv državljanina Republike Srbije B.I. (1944) zbog ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH i ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. OKZRH, a sve u vezi s člankom 28. stavkom 2. OKZRH.

Tereti ga se da je u razdoblju od 7. srpnja do prosinca 1991., na području **Tordinaca, Ćelija, Orlovnjaka, Ernestinova, Laslova, Antunovca i Palače**, tijekom oružane pobune dijela srpskog stanovništva istočne Hrvatske protiv legalnih tijela Republike Hrvatske te oružanog napada Republike Srbije i JNA na Republiku Hrvatsku, kao zapovjednik 12. proleterske mehanizirane brigade JNA te zapovjednik podređenim pripadnicima TO navedenih mesta i dobrovoljcima s područja Republike Srbije, u nakani osvajanja i okupacije mesta nastanjenih pretežito stanovništвом ne-srpske nacionalnosti te progona hrvatskog stanovništva i stvaranja etnički čistog prostora u sklopu plana o stvaranju tzv. Srpske autonomne oblasti Slavonija, Baranja i zapadni Srijem, naredio sebi podređenim postrojbama JNA, postrojbama Teritorijalne obrane iz mesta istočne Hrvatske nastanjenih pretežito stanovnicima srpske

nacionalnosti te pripadnicima srpskih dobrovoljačkih postrojbi s područja Republike Srbije da protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava izvrše napade i okupaciju mjesta koja nisu bila pod vojnom vlasti agresorske vojske, uz prethodne neselektivne topničke i minobacačke napade na ta mjesta. Također, iako je bio svjestan opasnosti da osobe koje su mu podređene mogu počiniti zločine s obzirom na okolnosti pod kojima se ratni sukob odvijao, nije poduzeo potrebne radnje da njemu podređeni tijekom napada i nakon okupacije postupaju prema civilnom stanovništvu u skladu odredbama međunarodnog prava, odnosno nije poduzeo ništa da spriječi postupanja suprotna ovim odredbama. Nadalje, iako je znao da njemu podređeni u njegovoj zoni odgovornosti neovlašteno zatvaraju, zlostavljaju i ubijaju civilno stanovništvo i zarobljene pripadnike hrvatske vojske te da pljačkaju i uništavaju imovinu mještana, te iako je kao zapovjednik raspolagao odgovarajućim sredstvima i ljudstvom, nije poduzeo potrebne radnje da se takva protupravna postupanja suzbiju i počinitelji kazne te svjesno pristajao da njemu podređene postrojbe nastave činiti takve protupravne radnje.

Tako su prilikom osvajanja i okupacije mjesta **Tordinci** usmrtili civile I.S. (1911), C.S. (1908), M.S. (1932), M.T. (1928), S.H. (1902), I.A. (1913), L.J.A. (1918), J.B. (1923), D.B. (1934), A.I. (1936), M.J. (1930), I.M. (1944), I.T. (1945), I.T. (1921), E.T. (1926), A.B. (1933), I.L. (1949), I.V. (1943), J. M. (1939), M.M. (1936), A.M. (1924) i A.K. (1940). Također su iz njihovih obiteljskih kuća odveli stanovnike nesrpske nacionalnosti Đ.I., I.V., S.D., A.I., A.K., A.L., I.L., J.M., A.M., M.J. i T.R., te ih zatvorili u obiteljsku kuću M.A. gdje su ih fizički i psihički zlostavljeni na način da su ih udarali nogama, rukama, kundacima pušaka i gumenim palicama po svim dijelovima tijela, te im prijetili smrću i odsijecanjima dijelova tijela, a zatim ih transportirali u **logor Begejci** na područje Republike Srbije.

Nadalje, u jutarnjim satima 7. srpnja 1991. naredio je da iz pravca Silaša i Bobote postrojbe JNA i Teritorijalne obrane izvrše opći neselektivni topnički i minobacački napad na selo **Ćelije**, a nakon što su svi mještani uslijed napada bili prisiljeni napustiti selo i ostaviti svu svoju imovinu, pripadnici Teritorijalne obrane susjednih srpskih sela opljačkali su imovinu mještana te palili i rušili njihove kuće, a nakon toga su postrojbe JNA i Teritorijalne obrane koristile kuće i gospodarske zgrade u selu kao ciljeve za uvježbavanje svojih artiljerijsko-raketnih postrojbi, uslijed čega su svi stambeni i gospodarski objekti u selu sravnjeni sa zemljom.

Također, u vremenskom razdoblju od 4. rujna pa do prosinca 1991. u **Laslovu**, **Orlovnjaku**, **Ernestinovu** i **Antunovcu**, nakon što su njemu podređene postrojbe JNA zajednički s pripadnicima TO i dobrovoljačkim postrojbama okupirale navedena mjesta i uspostavile vojnu vlast, znajući da pripadnici njemu podređenih postrojbi u njegovoj zoni odgovornosti neovlašteno zatvaraju, zlostavljaju i ubijaju civilno stanovništvo te zarobljene pripadnike hrvatskih oružanih snaga, iako je raspolagao sredstvima i ljudstvom, propustio poduzeti mјere i radnje da se takva protupravna postupanja suzbiju i počinitelji kazne. Tako su od strane njemu podređenih postrojbi ubijeni civili E.D. (1929), M.Š. (1943), S.B. (1939), I.P. (1927), P.K. (1932), J.K. (1964), S.P. (1969), A.Č. (1934), J.V. (1948), P.D. (1946), B.T. (1957), L.B. (1923), E.B. (1922), J.B. (1930), L.N. (1935), J.E. (1944), I.B. (1925), L.J.I. (1925), J.K. (1935), P.M. (1925) i L.K. (1926), dok su civile R.V. (1941), D.B. (1943), K.B. (1913), I.K. (1953) i M.K. (1949) zlostavljeni i mučili.

Zarobljene pripadnike Hrvatske vojske J.A. (1948), S.E. (1960), V.K. (1957), S.K. (1958) predali su dobrovoljačkoj postrojbi Željka Ražnatovića zv. Arkan, iako su znali da će ih ovi usmrтiti, što se i dogodilo, a zatim njihova tijela bacili u **masovnu grobnicu u Ćelijama**, da

bi neposredno prije mirne reintegracije osobno došao u Ernestinovo te naredio da se tijela ubijenih iskopaju i prevezu na drugu, za sad nepoznatu lokaciju te su zarobili i potom iz vatrenog oružja usmrtili trojicu pripadnika hrvatske vojske, i to M.G. (1963) te još dvojicu za sad nepoznatog identiteta.

s) Ratni zločini u Antinu

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku je podiglo optužnicu pred Županijskim sudom u Osijeku protiv hrvatskog državljanina (1971) zbog počinjenja kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH. Okrivljenika se tereti da je od listopada 1991. do 1995. godine **u Antinu** kao pripadnik srpske paravojne postrojbe tzv. Arkanovci; nakon oružane agresije i okupacije mjesta od strane tzv. JNA i srpskih paravojnih postrojbi; protivno odredbama međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, zajedno s drugim nepoznatim pripadnicima navedenih postrojbi, u više navrata psihički i fizički zlostavljao te nezakonito odvodio u nepoznatom pravcu civilno stanovništvo, nakon čega su neki od njih, među kojima i S.L. te J.P. (1945) nasilno usmrćeni.

3. PRESUDE

a) Ratni zločini u Tovarniku

Zbog ratnog zločina **u Tovarniku** optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 1. veljače 2001. optužene su 24 osobe od kojih je pravomočno osuđen Đ.M. na kaznu zatvora od 3 godine, četiri su osobe pravomočno oslobođene, odbijajuća presuda je donesena za jednu osobu, a prema J.M., B.R. i K.M. je postupak obustavljen zbog smrti. Nepravomočno su osuđeni su M. S. (1967) na kaznu zatvora od 10 godina, S. S. (1967) na kaznu zatvora od 8 godina, D.S. (1961) na kaznu zatvora od 6 godina, B.M. (1952) na kaznu zatvora od 8 godina, D.S. (1964) na kaznu zatvora od 6 godina, R.S. (1962) na kaznu zatvora od 6 godina, Ž.K. (1960) na kaznu zatvora od 6 godina, a oslobađajuća i odbijajuća presuda je donijeta prema J.M. (1946), B.J. (1962), B.R. (1933), J.J. (1955), A.T. (1946), M.S. (1957), D.D. (1961), Đ.D. (1968).

b) Ratni zločini na Veleprometu

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 16. srpnja 1996. optužene su 23 osobe, i to R.J. (1956), D.S. (1963), N.Ž. (1941), D.F. (1959), M.C. (1964), S.S. (1952), M.K. (1947), S.C. (1964), B.L. (1957), S.K. (1973), M.I. (1953), M.K. (1946), S.V. (1959), Z.S. (1960), G.M. (1967), S.Z. (1951), S.A. (1948), M.B. (1938), M. S. (1946), P.R. (1950), M.V. (1961), S.V. (1946) i G.L. (1971), zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH, jer su na području Vukovara, u krugu poduzeća **Velepromet**, nakon oružane agresije i okupacije grada Vukovara izvršili odvajanje ne-srpskog stanovništva, oduzeli im sav novac i vrijedne stvari, psihički i fizički ih zlostavljadi te nakon toga veći broj usmrtili, a ostale zarobljenike odvezli u logore u Srbiji. Presudom Županijskog suda u Vukovaru od 16. svibnja 2000. osuđeni su R.J. (1956) na 20 godina, D.S. (1963) na 12 godina, N.Ž. (1941) na 20 godina, D.F. (1959) na 5 godina, S.S. (1952) na 20 godina, M.K. (1947) na 10 godina, S.C. (1964) na 15 godina, B.L. (1957) na 20 godina, S.K. (1973) na 8 godina, M.I. (1953) na 13 godina, M.K. (1946) na 8 godina, Z.S. (1960) na 8 godina i G.M. (1967) na 7 godina zatvora.

c) Ratni zločini u stanici milicije Borovo

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 9. rujna 2003. zbog ratnog zločina počinjenog zlostavljanjem 34 civila **u stanici milicije Borovo** optuženi su J.Č. (1956), M.D. (1969), M.M. (1968), D.S. (1970), D.M. (1964), Ž.S. (1973), D.S. (1970) i J.V. (1959) zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH. Trojica okriviljenika optužena su u prisutnosti, a petorica u odsutnosti. Od toga je šest osoba pravomoćno osuđeno, i to: J.Č., M.D., M.M., D.S., D.M. i J.V., dok su donesene dvije odbijajuće presude, i to prema Ž.S. i D.S.

d) Ratni zločin u Borovu Naselju

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 29. prosinca 2006. na kaznu zatvora u trajanju od četiri godine osuđen je u prisutnosti D.Z. (1946) zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH i to zbog zločina počinjenog **u Borovu Naselju**. Okriviljenik je nakon okupacije Borova naselja prišao jednom civilu i s leđa iz puške ispalio hitac prema njegovoj glavi, a zrno ga je okrznulo po tjemenu glave budući da ga je spasio nepoznati vojnik tzv. JNA. Optuženi D.Z. je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od četiri godine.

č) Ratni zločin granatiranjem Vukovara i Mitnice

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 21. svibnja 1996. osuđen je pravomoćno u prisutnosti Ž.T. (1966) na kaznu zatvora u trajanju od tri godine zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH, jer je zapovijedao svakodnevno **granatiranje Vukovara i Mitnice** pri čemu je od ispaljenih granata poginulo i ranjeno više civila, a razrušene i uništene brojne kuće i stanovi.

ć) Ratni zločini u gradu Vukovaru

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 19. travnja 1999. pred Županijskim sudom u Vukovaru osuđen je u prisutnosti B.V. (1932) na kaznu zatvora od dvanaest godina zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH. Okriviljenom se stavlja na teret da je u **Vukovaru** 1991. godine nepoznatom pripadniku paravojske pokazao jednog oštećenog koji se kretao **u koloni** zarobljenih civila nakon čega ga je ovaj izveo iz kolone i ubio.

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 19. ožujka 2001. B.K. (1961) pravomoćno je osuđen na kaznu zatvora od pet godina i šest mjeseci zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH. Okriviljenom se stavlja na teret da je u **Općoj bolnici u Vukovaru** među civilima izdvojio njih petero i odveo ih u nepoznatom pravcu nakon čega su ubijeni.

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 22. ožujka 1996. optuženi su u odsutnosti M.H. (1959), K.H. (1951) i Ž.C. (1953) zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. OKZRH te su optuženici M.H. i K.H. su osuđeni na kazne zatvora od po deset godina, dok je u odnosu na trećeoptuženika donesena odbijajuća presuda. Okriviljenicima se stavlja na teret da su za vrijeme privremene okupacije **Vukovara** silovali i seksualno zlostavljali dvije osobe.

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 20. travnja 1993. optužena je I.S. (1926), zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH te osuđena na kaznu zatvora od četiri godine i šest mjeseci, a teretilo ju se da je **određivala u Vukovaru** koje pripadnike hrvatskog i drugog nesrpskog naroda će protjerati, određivati im prisilan rad, sudjelovala u zatvaranju oštećenika, određivala i odvođenje u koncentracijske logore, a na štetu pet osoba.

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 2. ožujka 2007. optužen je u prisutnosti S.R. (1966) zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH te osuđen na kaznu zatvora od dvije godine i šest mjeseci, a teretilo ga se da je **u Vukovaru**, u jednoj razrušenoj kući na trgu Drvena pijaca naoružan poluautomatskom puškom zajedno s još tri nepoznate osobe pronašao i zarobio civila S.B. (1943) te ga odveo u nepoznatom pravcu od kad mu se gubi trag.

Županijsko državno odvjetništvo je 10. studenog 1992. podiglo optužnicu protiv J.S., koji je u odsutnosti pred Županijskim sudom u Osijeku osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 20 godina zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 142. OKZRH. Okrivljenom se stavlja na teret da je u studenom 1991. godine, **u Vukovaru**, kao dočasnik tzv. JNA, zapovijedajući grupom vojnika za posebne namjene, nakon zarobljavanja osam civila i dvojice vojnika Hrvatske vojske, naoružan automatskom puškom i bombama, iz automatske puške usmrtio jednog građanina, a zatim ostale građane i dva vojnika Hrvatske vojske uz prijetnju oružjem natjerao u podrum kuće, stavljajući im u ruke ručne bombe s izvučenim osiguračem, da bi nakon eksplozija bombi, ušao u podrum i iz rečene puške usmrtio preživjele osobe.

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 24. kolovoza 1993. pred Županijskim sudom u Osijeku osuđen je Ž.N. na kaznu zatvora u trajanju od 12 godina zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH. Okrivljenom se stavlja na teret da je od početka rujna 1991. do 3. siječnja 1992. u vrijeme oružanog napada na Republiku Hrvatsku, kao zapovjednik baterije minobacača 2. Mehaniziranog bataljuna 31. Mehanizirane brigade tzv. JNA svojim podčinjenim časnicima izdavao operativne naredbe da s vatrenih položaja pucaju na **Vukovar i Borovo naselje** bez izbora vojnih ciljeva uslijed čega je poginulo i ozlijedeno više osoba među kojima je M.B. i Z.T.

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 19. travnja 2012. pred Županijskim sudom u Osijeku u odsutnosti su osuđeni R.I. (1953) i D.I. (1961) na kazne zatvora u trajanju od 8 godina i 5 godina i 6 mjeseci zbog kaznenog djela protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH počinjenog 14. listopada 1991. **u Vukovaru** silovanjem civilne osobe.

e) Ratni zločin u Bapskoj

Po optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 20. srpnja 1993. pred Županijskim sudom u Osijeku u odsutnosti su osuđeni D.S., V.G., S.B., M.M. na kaznu zatvora u trajanju od po 15 godina, M.A., M.M., N.K. na kazne zatvora u trajanju od po 14 godina, na kaznu zatvora u trajanju od 10 godina, S.Š., P.B., B.Č., L.J.J. na kazne zatvora u trajanju od po 8 godina, zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH. Okrivljenicima se stavlja na teret da su od listopada 1991. do travnja 1992. godine i nadalje, **u Bapskoj**, kao pripadnici i časnici na zapovjedničkom položaju u

postrojbi tadašnje JNA, kao pripadnici paravojnih četničkih formacija, zapovjednici i pripadnici TO tzv. „SAO Krajine“ i milicije „SAO Krajine“, neselektivnim topničkim napadima na civilno pučanstvo, stambene i gospodarske objekte, crkve, spomen obilježja, ubijanjem, fizičkim zlostavljanjem, tjeranjem u logore, paljenjem i rušenjem kuća građana hrvatske nacionalnosti i ostalom nesrpskom stanovništvu, prisiljavanjem na „dobrovoljnu“ predaju imovine i protjerivanje, a umjesto stanovnika hrvatske nacionalnosti i ostalih stanovnika nesrpske nacionalnosti u mjesto Bapska naseljavali Srbima s drugih područja, a sve u cilju da taj prostor se učini etnički čistim i da se onemogući daljnji život na tim prostorima hrvatskom i drugom nesrpskom stanovništvu, a u cilju stvaranja tzv. „SAO Krajine“ i velike Srbije, pa je tako ubijeno 13 civila.

f) Ratni zločin na području Vukovara, Bijelog Brda, Stajićevu i Begejcima

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 31. prosinca 1993. pred Županijskim sudom u Osijeku osuđen je I.V. na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 20 godina zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH. Okrivljenom se stavlja na teret da je od rujna ili listopada do 22. prosinca 1991. na području **Vukovara, Bijelog Brda i u logorima ratnih zarobljenika „Stajićevo“ i „Begejci“**, u Srbiji, prilikom oružane pobune dijela srpskog pučanstva i agresije tzv. JNA na Republiku Hrvatsku, kao pripadnik tzv. JNA, najprije u sastavu postrojbe „Crvene beretke“, a potom kao čuvar u logorima ratnih zarobljenika „Stajićevo“ i „Begejci“ usmratio više zarobljenih civila i pripadnika hrvatskih postrojbi. Kao osuđenik I.V. je zatražio da izdržava kaznu zatvora u Republici Srbiji što je presudom Republike Srbije prihvачeno te je I.V. kaznu zatvora nastavio izdržavati u Republici Srbiji. Ovim činom Republika Srbija je priznala počinjenje ratnih zločina počinjenih na području Republike Hrvatske i to na području Vukovara, Aljmaša, Bijelog Brda i Sarvaša kao i u logorima u Republici Srbiji Stajićevo i Begejci za koje je I.V. proglašen krivim.

g) Ratni zločini u Iloku, Šarengradu i Bapskoj

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 23. veljače 1994. pred Županijskim sudom u Osijeku u odsutnosti osuđen je D.A. na kaznu zatvora u trajanju od 15 godina zbog kaznenog djela genocida iz članka 119. OKZRH i kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH. Okrivljeniku se stavlja na teret da je tijekom listopada 1991. godine, u **Ilok**, kao zapovjednik oružanih postrojbi bivše JNA i četničkih paravojnih skupina, u svojstvu general majora i komandanta Novosadskog korpusa, nakon što je s navedenim postrojbama opkolio sa svih strana mjesto Ilok s ciljem stvaranja tzv. „velike Srbije“ i protjerivanja svog ne-srpskog, a napose hrvatskog pučanstva, zahtijevao od legitimnih organa vlasti Iloka da mu predaju svo naoružanje te pripadnike policije i ZNG-a i na taj način prisilio pripadnike vlasti Iloka da potpišu „Sporazum“ o iseljenju, uslijed čega je Ilok napustilo najmanje 4679 osoba, od čega 4450 Hrvata, te da je tijekom listopada 1991. godine kao general major bivše JNA i zapovjednik Novosadskog korpusa naredio svojim podređenim postrojbama da iz raspoloživog artiljerijskog oružja napadnu naselja **Lovas, Šareograd i Bapsku** u kojima je živjelo pretežno hrvatsko pučanstvo pa je tako ubijen veći broj civilnih osoba, a od toga samo u Lovasu 69 osoba.

h) Ratni zločini na području Šida, Orolika i Srijemskih Laza, Tovarnika, Komletinaca, Slakovaca, Starih Jankovaca, Novih Jankovaca, Otoka, Privlake, Nuštra, Cerića, Đeletovac i Vinkovaca

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 29. siječnja 1996. pred Županijskim sudom u Osijeku osuđen je F.B. na kaznu zatvora u trajanju od 5 godina zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH. Okrivljenom se stavlja na teret da je od 10. rujna do 15. prosinca 1991. na području **Šida, Orolika i Srijemskih Laza**, u vrijeme napada tzv. JNA i četničkih paravojnih formacija na Republiku Hrvatsku, kao potporučnik tzv. JNA i zapovjednik voda haubica od 122 mm u sastavu tzv. 3. gardijske brigade topničkog diviziona, zapovijedao vojnicima da sa vatreñih položaja iz opisanih haubica pucaju na mjesta **Tovarnik, Komletince, Slakovce, Stare Jankovce, Nove Jankovce, Otok, Privlaku, Nuštar, Cerić, Đeletovce i Vinkovce**, bez izbora vojnih ciljeva, pri čemu je poginulo i ozlijedeno više osoba.

i) Ratni zločin u logoru Stajićevu

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 28. studenog 1996. pred Županijskim sudom u Osijeku u odsutnosti je osuđen S.B. na kaznu zatvora u trajanju od 10 godina zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. OKZRH. Okrivljeniku se stavlja na teret da je od 20. studenog 1991. i tijekom prosinca 1991. godine u zarobljeničkom logoru **Stajićevu** u Republici Srbiji, kao čuvar u navedenom logoru, svakodnevno fizički zlostavljao zarobljene pripadnike Zbora narodne garde i Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, među njima i pripadnika MUP-a RH, I.K.

j) Ratni zločin u Mjesnoj zajednici Borovo

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 12. listopada 1999. pravomoćno je u prisutnosti osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 10 godina D.Č. (1961) zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. i ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. OKZRH, jer je ustrojio zarobljenički centar u prostorijama **Mjesne zajednice Borovo**, a da u centru nije osigurao osnovne uvjete za život, pa je tako prilikom ispitivanja civila kao ispitivač zapovijedao i dozvoljavao da nepoznate osobe prilikom ispitivanja tuku 19 osoba, dok je osobno tukao jednog nogom po trbuhi.

lj) Ratni zločini u Dalju

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 31. ožujka 2009. pred Županijskim sudom u Osijeku je osuđen Č.J. (1963) na kaznu zatvora u trajanju od 5 godina zbog kaznenog djela protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH počinjenog u razdoblju od 1993. do 1995. godine u **Dalju** u svojstvu zapovjednika vojne policije bivše JNA, ne sprječavanjem podređenih vojnika u zlostavljanju civila nesrpske narodnosti uslijed čega je došlo do smrti i teškog tjelesnog ozljedivanja.

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 23. listopada 2012. pred Županijskim sudom u Osijeku je na kaznu zatvora u trajanju od 3 godine osuđen R.R. (1974) zbog kaznenog djela protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH počinjenog u razdoblju od 1992. do 1995. godine u **Bapskoj** zastrašivanjem i pljačkanjem nesrpskog civilnog stanovništva te njihovim raseljavanjem.

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 18. siječnja 2013. pred Županijskim sudom u Osijeku osuđeni su na kazne zatvora od po 12 godina svaki LJ.R. (1954) i V.G. (1962) zbog kaznenog djela protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH

počinjenog u kolovozu 1991. godine **u Dalju** zlostavljanjem cijele hrvatske obitelji te silovanjem njihove kćeri.

m) Ratni zločin na štetu katoličkog svećenika u Batini i Kneževim Vinogradima

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 3. travnja 2001. pred Županijskim sudom u Osijeku je na kaznu zatvora u trajanju od 3 godine i 6 mjeseci osuđen P.M. (1944) zbog kaznenog djela protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH počinjenog 9. rujna 1991. u **Batini i Kneževim Vinogradima** zlostavljanjem nezakonito uhićenog katoličkog svećenika.

n) Ratni zločin u Borovu Selu

Po podignutoj optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 17. siječnja 2012. pred Županijskim sudom u Osijeku osuđen je M.M. (1947) na kaznu zatvora od 3 godine i 6 mjeseci zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. OKZRH. počinjenog **u Borovu Selu** zlostavljanjem zarobljenih hrvatskih policajaca, dok je protiv J.J, D.R., M.M. i J.V. na snazi optužnica Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 10. svibnja 2011.

B) Postupci Tužilaštva za ratne zločine Republike Srbije

Ovo je Tužilaštvo u više predmeta pokrenulo kaznene postupke zbog više kaznenih djela ratnih zločina počinjenih na području Republike Hrvatske i na štetu njezinih građana.

a) Ratni zločin na Ovčari

U postupku koji je pokrenut po optužnici Tužilaštva za ratne zločine od 16. rujna 2005. optuženo je ukupno 16 neposrednih počinitelja ovih kaznenih djela.

U tom kaznenom postupku vođenim pred Višim sudom u Beogradu, Vijećem za ratne zločine pravomočno je osuđeno 13 osoba, na kazne zatvora u trajanju od po 20 godina: Miroslav Vujović, Stanko Vujanović, Predrag Milojević, Đorđe Šošić i Miroslav Đanković. Na kazne zatvora u trajanju od 15 godina osuđeni su Ivan Atanasijević i Milan Vojnović. Nada Kalaba osuđena je na kaznu zatvora u trajanju od 11 godina, Jovica Perić na kaznu zatvora u trajanju od 13 godina, Milan Lančužanin osuden je na kaznu zatvora u trajanju od 6 godina, a Goran Mugoša i Predrag Dragović na kazne zatvora u trajanju od po 5 godina. Dodajemo, kako je u tom postupku, a vođenom po optužnici od 13. travnja 2005. tog Tužilaštva, osuđen i Saša Radak, također zbog počinjenog zločina na Ovčari, i to na kaznu zatvora u trajanju od 20 godina.

Zbog istog tog zločina, po optužnici Tužilaštva za ratne zločine od 17. listopada 2008. osuđen je Damir Sireta, izručen iz Kraljevine Norveške, na kaznu zatvora u trajanju od 15 godina, a presuda je postala pravomočna 23. srpnja 2009., kao i Milan Bulić, osuden na kaznu zatvora u trajanju od 2 godine, te je presuda postala pravomočna 1. ožujka 2007.

Okrivljenik Stanko Vujanović u drugom je kaznenom postupku osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 9 godina zbog ratnog zločina počinjenog zbog usmrćenja četiri i ranjavanja jedne civilne osobe u podrumu obiteljske kuće **u vukovarskom naselju Sajmište** 14. rujna 1991.

U ovom su predmetu, podaci i dokazi koje je prikupilo Županijsko državno odvjetništvo u Vukovaru sukladno odredbama Sporazuma o suradnji u progonu počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida zaključen s Tužilaštvom za ratne zločine Republike Srbije, dostavljeni Tužilaštvu za ratne zločine u Beogradu te je to Tužilaštvo temeljem dostavljenih podataka, poduzelo kazneni progon protiv njega i zbog ovog zločina počinjenog u Vukovaru. Presuda je pravomoćna.

Protiv državljanina Republike Srbije P.Ć. (1968) podignuta optužnica kojom ga se tereti da je 20. i 21. studenog 1991. na poljoprivrednom dobru Ovčara u Vukovaru, kao pripadnik TO Vukovara u sastavu bivše JNA, zajedno s pripadnicima iste postrojbe Vujović Miroljubom, Vujanović Stankom, Đanković Miroslavom, Bulić Milanom, Perić Jovicom, Vojnović Milanom, Mugoša Goranom i Sireta Damicom, te pripadnicima dobrovoljačke jedinice «Leva supoderica», i to: Lančužanin Milanom, Milojević Predragom, Dragović Predragom, Atanasijević Ivanom (tada Husnik Ivica), Šošić Đorđem, kao i sa Kalaba Nadom i dobrovoljcem Radak Sašom, ratne zarobljenike iz vukovarske bolnice, koji su prethodno položili oružje pripadnicima JNA, u formiranom špaliru, rukama i nogama, udarao po raznim dijelovima tijela prilikom ulaska u hangar, nanoseći im tjelesne povrede, a kada su ratni zarobljenici popisani i u više navrata traktorom odveženi na Grabovo, na oko jedan kilometar od Ovčare, u formiranom streljačkom vodu, iz vatrene oružja pucao u njih i tako ih streljanjem lišio života, a po povratku sa Grabova, ispred hangara na Ovčari sudjelovao i u streljanju posljednje grupe od desetak ratnih zarobljenika, te je na ovaj način lišeno života 200 osoba, od kojih su identificirane 193 osobe. Time je počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 144. KZ SRJ.

b) Ratni zločin u Lovasu

Tužilaštvo za ratne zločine Republike Srbije podiglo je optužnicu protiv 14 okrivljenika i to neposrednih počinitelja zločina **u Lovasu**.

Okrivljenici su kao pripadnici lokalne civilno-vojne vlasti, pripadnici Teritorijalne obrane čije jedinice su bile podčinjene 2. proleterskoj gardijskoj motorizovanoj brigadi (2. PGMBR) iz sastava tadašnje JNA i kao pripadnici dobrovoljačke oružane grupe samozvane "Dušan Silni", tijekom listopada i studenog 1991. godine, sudjelovali u napadima bez izbora cilja na naselje i civilno stanovništvo koje nije sudjelovalo u oružanom sukobu, te su 10. listopada 1991. izvršili napad na selo te po ulasku u selo, u narednih nekoliko sati i u nastaloj kaotičnoj situaciji; bez izbora cilja i vojnog opravdanja, nekontrolirano i nasumično otvarali vatru iz pušaka, bacali bombe u dvorišta, na kuće, u podrumе i druge prostorije, pojedine od zatečenih civila ubijali u kućama, podrumima i drugim objektima, neke od njih izvodili iz kuća i ubijali na ulicama i drugim mjestima. Posljedica ovakvog postupanja bila je smrt 21 civila te uništenje i oštećenje civilnih objekata. Ujedno, po zauzimanju Lovasa su uspostavili novu vlast civilno-vojnog karaktera, nakon čega do polovice studenog 1991. godine pretežno stanovništvo hrvatske nacionalnosti biva izloženo ponižavajućim, diskriminacijskim mjerama u vidu obaveza da sebe i kuće posebno obilježavaju bijelim tkaninama, odazivanje radnoj obavezi i ograničeno kretanje. Pojedincima iz tri oružane grupe - TO, milicije i dobrovoljačkog sastava "Dušan Silni" po vlastitom su nahodenju naređivali protuzakonita privođenja, zatvaranja i ispitivanja civilna i pri tom njihovo mučenje i tjelesno ozljeđivanje, lišivši života najmanje 27 civila.

Dana 17. listopada 1991. doneseno je i javno objavljeno o obvezi okupljanja svih muškaraca starosti od 18-65 godina ispred zgrade Zemljoradničke zadruge, a po odazivanju 70 mještana,

zatočili ih u prostor zadruge, naredivši im da cijelu noć sjede nepomično na drvenim klupama, a u jutarnjim satima 18. listopada pojedini su pripadnici oružane grupe "Dušan Silni" surovo ih fizički mučili i zlostavliali, udarajući ih kundacima, metalnim šipkama i električnim kablovima. Konačno, 18. listopada 1991. okriviljenici su formirali kolonu od oko 50 zatočenih civila, i uz oružanu pratinju poveli ka izlazu iz sela u pravcu proizvodnog pogona Borovo, na izlazu iz sela na teritorij za koji su sumnjali da je minirano. Vođene civile su postrojili u red, naredili im da se uhvate za ruke i frontalno kreću, razgraćući djetelinu pa kad je jedan od civila pao preko potezne mine, došlo je do istovremenog aktiviranja većeg broja mina, nakon čega je u kaotičnoj situaciji jedan broj pripadnika iz oružane pratinje na bespomoćne civile otvorio puščanu paljbu, uslijed čega je smrtno stradalo 20 vođenih civila.

U ovom postupku i tadašnje Okružno državno odvjetništvo u Osijeku je 19. prosinca 1994. podiglo optužnicu protiv 18 okriviljenika zbog kaznenih djela ratnih zločina počinjenih u **Lovasu**.

Također, Županijsko državno odvjetništvo uz Vukovaru je 1. listopada 2004. podiglo optužnicu protiv O.T. (1970) i Z.T (1969) zbog kaznenog djela ratnog zločina počinjenog silovanjem na štetu V.F. (1953) **u Lovasu** koncem studenog 1991. godine Optužnice su spojene u jedinstven postupak te se u tim predmetima Županijska državna odvjetništva u Vukovaru i Osijeku surađuju s Tužilaštvom za ratne zločine Republike Srbije, također na temelju Sporazuma s tim Tužilaštvom.

Na temelju podataka i dokaza koje je prikupilo državno odvjetništvo, a koji su na temelju Sporazuma o suradnji u progona počinitelja kaznenih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida, zaključenog između Tužilaštva za ratne zločine Republike Srbije i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske od 13. listopada 2006., dostavljeni Tužilaštvu za ratne zločine Republike Srbije, podignuto su u Srbiji nekoliko optužnica protiv državljanina Republike Srbije.

c) Ratni zločin u Sremskoj Mitrovici

Tužilaštvo za ratne zločine Republike Srbije podiglo je optužnicu protiv državljanina Republike Hrvatske M.C. (1964) kojom ga se tereti da je 27. veljače 1992., **u Prihvatom centru u KPZ Sremska Mitrovica**, gdje su bili smješteni pripadnici rezervnog sastava Zbora narodne garde RH (ZNG) koji su za vrijeme oružanog sukoba na teritoriji Republike Hrvatske, zarobljeni 18. studenog 1991. u Vukovaru, tijekom ispitivanja mučio ratne zarobljenike tražeći da priznaju optužbe koje su im stavljene na teret i pruže podatke od vojnog značenja (tortura) i istovremeno im nanosio povrede tjelesnog integriteta, čime je počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 144. KZSRJ.

d) Ratni zločin u Tenji i Ćelijama

Tužilaštvo za ratne zločine Republike Srbije podiglo je optužnicu protiv državljanina Republike Srbije B.V. (1948) i Ž.Č. (1950) kojom ih se tereti da su tijekom 1991. godine u **Tenji** protuzakonito zatvorili 7 civila hrvatske nacionalnosti, a zatim zajedno sa NN pripadnicima svoje čete te civile predao NN osobama, koji su ih ubili u blizini Tenje, te izvršili ubojstvo 11 civila hrvatske nacionalnosti, čime su počinili kazneno djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl.142. KZSRJ.

Na temelju podataka i dokaza iz predmeta Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru koji su dostavljeni Tužilaštvu za ratne zločine Republike Srbije 2008. godine po odredbama Sporazuma, to je Tužilaštvo podiglo optužnicu protiv državljanina Srbije D.R. zbog kaznenog djela ratnog zločina počinjenog **u Tenji** i to da je 20. studenog 1991. u Tenji odveo zarobljenog pripadnika Hrvatske vojske te ga zajedno s još jednim pripadnikom milicije u sastavu TO Tenje odveo u **Ćelije** gdje ga je usmrtio rafalima iz automatske puške. Viši sud u Beogradu 17. listopada 2010. izrekao mu je kaznu zatvora u trajanju od 10 godina.

č) Ratni zločin u Belom Manastiru

Na temelju podataka koje je Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku dostavilo 2008. godine Tužilaštvu za ratne zločine Republike Srbije, po ranije spomenutom Sporazumu, to je Tužilaštvo podiglo optužnicu protiv četvorice srpskih državljana Z.V., S.S., B.H. i V.B. zbog kaznenog djela ratnog zločina počinjenog **u Belom Manastiru**. Viši sud u Beogradu donio je 19. lipnja 2013. prvostupansku presudu kojom je prvooptuženiku izrekao kaznu zatvora u trajanju od 20 godina, drugooptuženiku u trajanju od 10 godina, trećeoptuženiku u trajanju od 5 godina te četvrtooptuženiku u trajanju od 1 godine i 6 mjeseci zatvora. Optužnicom ih se teretilo da su u listopadu 1991. godine u Belom Manastiru, kao pripadnici Jedinica za posebne namene iz sastava policijskih snaga SAO Istočna Slavonija, usmrtili šest civilnih osoba, od čega četvero pripadnika jedne obitelji, a zarobljenike teško zlostavliali nanoseći im teške tjelesne ozljede.

C) Postupci Međunarodnog kaznenog tribunala za bivšu Jugoslaviju u Den Haag-u

1. Optužnica Ureda tužiteljstva MKSJ-a od 9. ožujka 2005. protiv Mile Mrkšića, Veselina Šljivančanina i Miroslava Radića - predmet „Vukovarska trojka“

Postupak je vođen zbog događaja od 20./21. studenog 1991. odnosno zbog zlostavljanja i pogubljenja Hrvata i pripadnika drugih naroda ne-srpske nacionalnosti koji su 20. studenog 1991. odvedeni iz vukovarske bolnice. U zadnjim danima opsade, nekoliko stotina ljudi se sklonilo u vukovarsku bolnicu u nadi njene evakuacije u prisutnosti međunarodnih promatrača. Zagrebački sporazum sklopljen 18. studenog 1991. predviđao je takvu evakuaciju, međutim, ujutro 20. studenog 1991. vojnici JNA izvršili su trijažu i izabранe osobe ukrcali u autobuse, zarobljenike prvo prebacili do kasarne JNA u Vukovaru, a zatim na farmu svinja na Ovčari u hangar. Skoro svi zarobljenici su pri izlasku iz autobusa prisiljeni proći kroz špalir srpskih vojnika koji su ih tukli raznim predmetima, uključujući drvene štapove, kundake, motke, lance i štakе i pri tom ih vrijedali. Premlaćivanja su se nastavila u hangaru i trajala su satima. Te večeri su povučeni pripadnici JNA koji su čuvali zarobljenike, a zarobljenici su ostavljeni pripadnicima Teritorijalne obrane. Iz vukovarske bolnice 194 osobe su odvedene na Ovčaru, gdje su zlostavljane i kasnije pogubljene.

Mile Mrkšić je pred MKSJ pravomoćno osuđen 5. svibnja 2009. zbog ubojstava, mučenja i okrutnog postupanja odnosno jer je pomagao i podržavao mučenje, ubojstvo 194 osobe u blizini hangara na Ovčari 20. i 21. studenog 1991. te jer je pomagao i podržavao održavanje nehumanih uvjeta zatočenja u tom hangaru. Izrečena mu je jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 20 godina.

Veselin Šljivančanin osuđen je zbog toga što je propustio ispuniti svoju zakonsku obavezu i ratne zarobljenike koji su držani na Ovčari zaštititi od zlostavljanja te zbog pomaganja i

podržavanja mučenja ratnih zarobljenika u hangaru na Ovčari 20. studenog 1991. Izrečena mu je jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 10 godina.

Miroslav Radić je pred MKSJ u Den Haag-u oslobođen od optužbi.

2. Optužnica Ureda tužiteljstva MKSJ-a od 26. ožujka 1996.izmijenjena od 2. prosinca 1997. protiv Slavka Dokmanovića - predmet „Vukovarska bolnica“

Optužnica je podignuta protiv Mile Mrkšića, Miroslava Radića i Veselina Šljivančanina. Poslijepodne 19. studenog 1991. vojnici su ukrcali oko 300 muškaraca u autobuse i tu ih držali pod stražom JNA. Kasnije tog jutra autobusi su napustili krug bolnice i krenuli kroz centar Vukovara prema kasarni JNA. U kasarni su zadržani oko dva sata u autobusima te potom odvedeni u zgradu na Ovčari, tamo su izvedeni iz autobusa i prisiljeni trčati između dva reda vojnika koji su ih tukli, a maltretiranje se nastavilo unutar zgrade na poljoprivrednom imanju. Za to vrijeme Slavko Dokmanović, pomagao je ili na drugi način sudjelovao u ovim događajima. U blizini puta Ovčara-Grabovo, vojnici su izveli ljudi iz kamiona gdje su bile snage JNA i srpske paravojske, pod zapovijedanjem i nadzorom pukovnika Mrkšića, kapetana Radića i majora Šljivančanina i Slavka Dokmanovića. U večernjim satima 20. studenog 1991., ti vojnici ubili su oko 260 ljudi.

Optuženi Slavko Dokmanović umro je 29. lipnja 1998. u zatvoreničkoj celiji u Scheveningen-u počinivši samoubojstvo prije nego li je Raspravno vijeće tribunala donijelo presudu pa je postupak protiv njega zaključen 15. srpnja 1998.

3. Optužnica Ureda tužiteljstva MKSJ-a protiv Gorana Hadžića od 4. srpnja 2004. (izmijenjena 22. srpnja 2011.)

Goranu Hadžiću se stavlja na teret da je kao Predsjednik Vlade samoproglašene Srpske autonomne oblasti Slavonija, Baranja i zapadni Srijem, i nakon toga kao predsjednik Republike Srpske Krajine, kao supočinitelj sudjelovao u udruženom zločinačkom poduhvatu sa svrhom da se silom trajno ukloni većina hrvatskog i drugog ne-srpskog stanovništva iz velikog dijela Republike Hrvatske, s ciljem da to postane dio nove države pod srpskom dominacijom. Među pojedincima koji su sudjelovali u ovom zločinačkom poduhvatu bili su Slobodan Milošević, Milan Martić, Milan Babić, Jovica Stanišić, Franko Simatović, Vojislav Šešelj, Radovan Stojčić, Veljko Kadrijević, Blagoje Adžić, Radmilo Bogdanović, Mihalj Kertes i Željko Ražnatović Arkan. Optužnicom ga se tereti da je od 25. lipnja 1991. do kraja prosinca 1993. godine u dogовору s drugima, planirao, poticao, naređivao i/ili pomagao i podržavao proganjanje hrvatskog i drugog nesrpskog civilnog stanovništva iz SAO SBZS/RSK. Osim toga, tereti ga se da je znao, ili je bilo razloga da zna, da se njegovi podređeni spremaju počiniti progone ili da su ih već počinili i nije poduzeo nužne i razumne mјere kako bi to spriječio ili kaznio njihove počinitelje. Nakon preuzimanja vlasti, srpske snage i organi lokalne vlasti SAO SBZS su proganjali stanovništvo i to na političkoj, rasnoj ili vjerskoj osnovi te su obuhvaćali:

- istrebljenje ili ubojstvo hrvatskih i drugih nesrpskih civila, uključujući žene i starije osobe, u Dalju, Dalj Planini, Erdutu, Erdut Planini, Klisi, Lovasu, Grabovcu i Vukovaru,
- protupravno zatvaranje i zatočenje hrvatskih i drugih nesrpskih civila u zatočeničkim objektima u Hrvatskoj i izvan, nametanje i održavanje nehumanih životnih uvjeta za zatočenike, njihovo fizičko i psihičko zlostavljanje
- batinanje, seksualni delikti, drugi vidovi mučenja, držanje u pretrpanim prostorijama, izgladnjivanje, neadekvatna medicinska njega i lažna pogubljenja i to na poljoprivrednom

dobru Stajićevo, poljoprivrednom kompleksu Begejci, kasarni u Zrenjaninu, vojni zatvor u Sremskoj Mitrovici, vojni zatvor u Šidu, zgrade policije i hangar u blizini željezničke stanice u Dalju, centar za obuku TO u Erdutu, zvan i Arkanova vojna baza, vukovarska bolnica i kasarna, poljoprivredno dobro Ovčara, skladište Velepromet, policijska stanica u Opatovcu, štala ili radionica u Borovom Selu, zgrada zadruge u Lovasu, - prisilni rad hrvatskih i drugih nesrpskih civila zatočenih u zatočeničkim objektima ili držanih u kućnom pritvoru u svojim domovima u Vukovaru, Dalju, Lovasu, Erdutu i Tovarniku,

- uvođenje restriktivnih i diskriminacijskih mjer protiv hrvatskog i drugog nesrpskog civilnog stanovništva, uključujući, i ograničavanje slobode kretanja, smjenjivanje s rukovodećih položaja u lokalnim institucijama vlasti i u policiji, otpuštanje s posla i samovoljne pretrage njihovih kuća kao i pljačkanje hrvatskih i drugih nesrpskih civila i njihove imovine,

- deportaciju ili prisilno premještanje desetine tisuća hrvatskih i drugih nesrpskih civila, uključujući deportaciju najmanje 5 000 stanovnika Iloka i 20 000 stanovnika Vukovara u Srbiju i prisilno premještanje najmanje 2 500 stanovnika Erduta u druga mjesta u Hrvatskoj,

- razaranje i pljačkanje stambenih objekata i druge javne i privatne imovine, kulturnih ustanova, povijesnih spomenika i vjerskih objekata hrvatskog i drugog nesrpskog stanovništva u Dalju, Dalj Planini, Vukovaru, Sarvašu, Ernestinovu, Laslovu, Erdutu, Aljmašu, Lovasu, Šarengradu, Bapskoj i Tovarniku, Erdut Planini i Ćelijama.

Okrivljenik je uhićen 20. srpnja 2011. i protiv njega se pred MKSJ u Den Haag-u vodi postupak.

4. Optužnica Ureda tužiteljstva MKSJ-a od 8. listopada 2001. (izmijenjena 23. listopada 2002.) protiv Slobodana Miloševića

U odnosu na Republiku Hrvatsku optužnicom mu se stavljalio na teret da je od 1. kolovoza 1991. do srpnja 1992., djelujući sam ili u dogovoru s drugim poznatim i nepoznatim sudionicima udruženog zločinačkog poduhvata, planirao, poticao, naredio, počinio ili na neki drugi način pomagao i podržavao planiranje, pripremu ili izvršenje progona hrvatskog i drugog nesrpskog civilnog stanovništva na područjima SAO SBZS, SAO Zapadna Slavonija, SAO Krajina i Dubrovnika i okolice. U tom razdoblju srpske snage; koje su obuhvaćale jedinice JNA, lokalnog TO-a i jedinice TO-a iz Srbije i Crne Gore, lokalne policijske jedinice i policijske jedinice MUP-a Srbije i paravojne jedinice; su napadale i preuzimale vlast u gradovima, selima i naseljima, a po preuzimanju vlasti, u suradnji s lokalnim srpskim vlastima, uspostavile režim progona smišljen da bi se hrvatsko i drugo nesrpsko civilno stanovništvo protjeralo s tih područja na političkoj, rasnoj ili vjerskoj osnovi i to:

- istrebljenje ili ubojstvo više stotina hrvatskih i drugih nesrpskih civila, uključujući žene i starije osobe, u Dalju, Erdutu, Klisi, Lovasu, Vukovaru, Voćinu, Baćinu, Saborskom i okolnim selima, Škabrnji, Nadinu, Bruškoj, te u Dubrovniku i okolici,

- dugotrajno zatočenje više tisuća hrvatskih i drugih nesrpskih civila u zatočeničkim objektima u Hrvatskoj i izvan nje, uključujući zatvoreničke logore koji su se nalazili u Crnoj Gori, Srbiji i Bosni i Hercegovini, uspostavljanje i održavanje nehumanih životnih uvjeta u tim objektima te višekratno mučenje, premlaćivanje i ubijanje hrvatskih i drugih nesrpskih civila u njima,

- protupravni napadi na Dubrovnik i nebranjena hrvatska sela širom gore navedenih područja, - mučenje i premlaćivanje hrvatskih i drugih nesrpskih civila za vrijeme i nakon njihovog uhićenja,

- deportacija ili prisilno premještanje najmanje 170000 hrvatskih i drugih nesrpskih civila s gore navedenih područja, uključujući i deportaciju najmanje 5 000 stanovnika Iloka i 20 000 stanovnika Vukovara, te prisilno premještanje najmanje 2 500 stanovnika Erduta.

- namjerno uništavanje stambenih objekata i druge javne i privatne imovine, kulturnih ustanova, povijesnih spomenika i vjerskih objekata u Dubrovniku i njegovoј okolici, Vukovaru, Erdutu, Lovasu, Šarengradu, Bapskoj, Tovarniku, Voćinu, Saborskem, Škabrnji, Nadinu i Bruškoj.

U studenom 1991. godine, srpske snage koje su se sastojale od JNA, TO-a i „Martićeve policije“ napale su selo Škabrnja u blizini Zadra, a 18. studenog 1991. srpske snage su ušle u Škabrnju. Idući od kuće do kuće, ubile su najmanje 38 nesrpskih civila. Sljedećeg su dana napale susjedno selo Nadin i ubile 17 civila. Između 18. studenog 1991. i veljače 1992. godine živote su izgubili svi preostali hrvatski civili u Škabrnji. Srpske snage ubile su 29 preostalih starih i nemoćnih hrvatskih civila, a 21. prosinca 1991. srpske snage, posebno pripadnici „Martićeve policije“ su ušle u selo Bruška, zaseok Marinovići i ubili 10 civila, među kojima 9 Hrvata.

Optužnicom se Slobodanu Miloševiću stavljalo na teret da je 20. studenog 1991. kao dio kampanje progona, srpske vojne snage, pod zapovijedanjem, kontrolom ili utjecajem JNA, TO-a SBZS i drugih sudionika udruženog zločinačkog poduhvata, odvedeno oko 264 Hrvata i drugog nesrpskog stanovništva iz Vukovarske bolnice, žrtve prebacili u kasarnu JNA, a zatim na poljoprivredno dobro Ovčara. Tu su pripadnici srpskih snaga satima tukli i mučili žrtve. Tijekom večeri 20. studenog 1991., vojnici su žrtve u grupama od 10-20 prevozili na udaljeno stratište između poljoprivrednog dobra Ovčara i Grabova, gdje su ih ubili vatrenim oružjem.

Osim toga, teretilo ga se da u rujnu i listopadu 1991. godine, srpske snage, pripadnici TO-a i Milicije SAO SBZS, su uhićivale hrvatske civile i zatvarale ih u zgradbi policije u Dalju. Pripadnici TO-a SAO SBZS, predvođeni Željkom Ražnatovićem te ubijali iz vatrenog oružja zatočenike, a tijela pokapali u masovnu grobnicu u Ćelijama ili bacali u Dunav.

Optužnicom ga se teretilo i da su 18. listopada 1991. pripadnici JNA, TO-a SAO SBZS i dobrovoljačke jedinice "Dušan Silni" prisilili 50 hrvatskih civila zatočenih radi prisilnog rada u zgradbi zadruge u Lovasu, da odu do minskog polja na izlazu iz sela te su na putu pripadnici srpskih snaga ubili jednog zatočenika. Kad su došli do minskog polja, zatočenici su prisiljeni ući u nj i nogama čistiti tlo ispred sebe. Najmanje je jedna mina eksplodirala a srpske snage su otvorile vatru na zatočenike ubivši 21 zatočenika.

Pored navedenog, stavljalo mu se na teret da je od kolovoza 1991. do ožujka 1992. godine; sam ili u dogовору sa drugim poznatim i nepoznatim sudionicima udruženog zločinačkog poduhvata planirao, poticao, naredio, počinio ili na drugi način pomagao i podržavao planiranje, pripremu ili izvršenje protupravnog zatočenja ili zatvaranja pod nehumanim uvjetima hrvatskog i drugog ne-srpskog stanovništva s područja SAO SBZS-a, SAO Zapadne Slavonije, SAO Krajine i Dubrovnika: u vojno skladište JNA u Morinju (Crna Gora), kasarni u Kumboru (Crna Gora), kasarni JNA u Bileći (BiH), poljoprivrednom dobru Stajićevo, kasarni JNA u Begejcima, kasarni JNA u Zrenjaninu, vojni zatvor JNA u Sremskoj Mitrovici, zatvor JNA u Kninu, stara bolnica u Kninu, zgrade policije i hangar JNA i TO u Dalju, zgrada zadruge u Lovasu, centar za obuku TO-a u Erdutu, poljoprivredno dobro Ovčara, skladište Velepromet, vojni zatvor JNA u Šidu, policijska stanica u Opatovcu, štala ili radionica u Borovom Selu.

Ujedno, da je od 1. listopada 1991. do 7. prosinca 1991., sam ili u dogovoru s drugim poznatim i nepoznatim sudionicima udruženog zločinačkog poduhvata, planirao, poticao, naredio, počinio ili na drugi način pomagao i podržavao planiranje, pripremu ili izvršenje vojne kampanje usmjerene na grad Dubrovnik i njegovu okolicu radi prisilnog uklanjanja nesrpskog stanovništva.

Umro je u pritvoru u Scheveningen-u 11. ožujka 2006.

5. Optužnica Ureda tužiteljstva MKSJ-a od 1. svibnja 2003. (izmijenjena 10. srpnja 2008.) protiv Jovice Stanišića i Franka Simatovića

Optužnicom im se stavlja na teret da su od 1. travnja 1991. do 31. prosinca 1995., djelujući u dogovoru s drugim sudionicima udruženog zločinačkog poduhvata, vršili progone Hrvata, bosanskih Muslimana, bosanskih Hrvata i drugog nesrpskog stanovništva u SAO Krajini i SAO SBZS te u BiH. Do kraja ovog razdoblja specijalne jedinice Državne bezbednosti Republike Srbije su, djelujući same i/ili u sprezi s drugim srpskim snagama, preuzele kontrolu nad gradovima i selima u Hrvatskoj, a potom uspostavile režim progona određen da se Hrvati, bosanski Muslimani, bosanski Hrvati i drugi nesrpski stanovnici otjeraju s tih područja.

Između ostalog, u studenom 1991. godine srpske snage su, konkretno pripadnici "Martićeve policije", JNA i lokalnog srpskog TO, napale selo Škabrnja te su 18. studenog 1991. idući od kuće do kuće ubili najmanje 38 civila nesrpske nacionalnosti u njihovim domovima ili na ulicama. Kao što smo već ranije naveli, 21. prosinca 1991. srpske snage su, konkretno pripadnici "Martićeve policije", ušle u selo Bruška, zaseok Marinovići i ubili 10 civila, od kojih su 9-ero bili Hrvati.

Također, u rujnu i listopadu 1991. godine srpske snage, konkretno snage TO SAO SBZS i MUP SAO SBZS, su uhićivale civile i držale ih zatočene u pritvorskom objektu policijske zgrade u Dalju i u centru za obuku TO u Erdutu te ih ubijali iz vatrenog oružja.

Nepravomoćnom presudom imenovani su oslobođeni od optužbe u postupku pred MKSJ i postupak još nije pravomoćno okončan. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske je 31. svibnja 2013. zatražilo od MKSJ i Ureda tužiteljstva MKSJ, dostavu dijela dokumentacije i dokaza iz navedenog predmeta koji se odnose na ratne zločine počinjene na području Republike Hrvatske, radi daljnog državnoodvjetničkog postupanja odnosno korištenja u kaznenim postupcima zbog ratnih zločina u kojima nadležna županijska državna odvjetništva već postupaju ili pak mogućeg formiranja novih predmeta vezano za podatke kojima se do sada nije raspolagalo.

6. Optužnica Ureda tužiteljstva MKSJ-a od 14. veljače 2003. (izmijenjena 9. siječnja 2008.) protiv Vojislava Šešelja

Ured tužiteljstva MKSJ stavlja mu na teret da je od 1. kolovoza 1991. do rujna 1993. sam ili kao sudionik u udruženom zločinačkom poduhvatu, planirao, naredio, poticao, počinio ili na drugi način pomagao i podržavao planiranje, pripremu ili izvršenje, ili je fizički počinio progone hrvatskog, muslimanskog i drugog nesrpskog civilnog stanovništva na teritoriju Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema; ubojstva mnogih hrvatskih, muslimanskih i drugih nesrpskih civila, uključujući žene, djecu i starije osobe, u općini Vukovar; dugotrajno

zatvaranje i zatočenje hrvatskih, muslimanskih i drugih nesrpskih civila u zatočeničkim objektima u Hrvatskoj i BiH, uključujući zarobljeničke logore u Vukovaru; uspostavljanje i održavanje nehumanih životnih uvjeta za hrvatske, muslimanske i druge nesrpske civile u zatočeničkim objektima; ubijanje i stalno mučenje i premlaćivanje zatočenih civila; prisilni rad hrvatskih, muslimanskih i drugih nesrpskih civila zatočenih u tim ili držanih u kućnom pritvoru u svojim domovima u Vukovaru, Zvorniku, na "širem području Sarajeva", i u Mostaru; seksualno zlostavljanje hrvatskih, muslimanskih i drugih nesrpskih civila od strane srpskih vojnika prilikom zarobljavanja i tijekom zatočenja u zatočeničkim objektima; namjerno uništavanje domova i druge javne i privatne imovine, kulturnih ustanova, povijesnih spomenika i vjerskih objekata hrvatskog, muslimanskog i drugog nesrpskog civilnog stanovništva u općini Vukovar te izravno i javno omalovažavanje hrvatskog, muslimanskog i drugog nesrpskog stanovništva u Vukovaru, Zvorniku i Hrtkovcima putem govora mržnje.

U optužnici se navodi da je u studenom 1991. godine, u tijeku borbi koje su srpske snage vodile radi zauzimanja Vukovara, Vojislav Šešelj obišao grad te je oko 8. studenog 1991. javno izjavio: "Čitav taj prostor će uskoro biti očišćen od ustaša". Oko 13. studenog 1991. je javno i privatno izjavio da "nijedan ustaša ne sme živ da izade iz Vukovara". Tim govorima je vršen progon Hrvata i poticao je ubijanje. Kao dio opće kampanje progona, srpske snage, uključujući dobrovoljce koje je regrutirao i/ili poticao, su 20. studenog 1991. odvele oko 400 Hrvata i drugih nesrpskih stanovnika iz vukovarske bolnice nakon što su Srbi preuzeli vlast u gradu. Oko 300 stotine prebačeno je u kasarnu JNA, a zatim na poljoprivredno dobro Ovčara, gdje su pripadnici srpskih snaga satima tukli i mučili žrtve. Tijekom večeri 20. studenog 1991., vojnici su žrtve u grupama od 10-20 ljudi prevezli na udaljeno stratište između poljoprivrednog dobra Ovčara i Grabova, gdje su iz vatre nog oružja ubili oko 264 nesrpske osobe iz vukovarske bolnice. Nakon što su srpske snage preuzele kontrolu nad Vukovarom 18. studenog 1991. u Veleprometu se okupilo više od 1 000 civila. Neke su srpske snage primorale da odu tamo, a drugi su otišli dobrovoljno, tražeći zaštitu. Do 19. studenog 1991. u Veleprometu se okupilo oko 2 000 ljudi. JNA je otprilike 800 od njih smatrala ratnim zarobljenicima. Uvečer 19. studenog 1991., ubrzo nakon što je JNA počela prebacivati navodne ratne zarobljenike u zatvorski objekt u Sremskoj Mitrovici, srpske snage, među kojima su bili dobrovoljci koje je regrutirao i/ili poticao Vojislav Šešelj, izdvojile su određeni broj pojedinaca iz te grupe i ubili ih. Tijela nekih od tih žrtava prebačena su na poljoprivredno dobro Ovčara i zakopana u masovnu grobnicu, a tijela šest žrtava ostavljena su na zemlji iza Veleprometa. Osim toga, tereti ga se da je od kolovoza 1991. do rujna 1993. godine, planirao, naredio, poticao, počinio ili na drugi način pomagao i podržavao planiranje, pripremu ili izvršenje zatvaranja u nehumanim uvjetima muslimanskih, hrvatskih i drugih nesrpskih civila; srpske snage, uključujući dobrovoljačke jedinice koje je regrutirao i/ili poticao zarobile su i zatočile stotine hrvatskih, muslimanskih i drugih nesrpskih civila koji su držani u kraćem ili dužem zatočeništu u zatočeničkim objektima: skladište Veleprometa te na poljoprivrednom dobru Ovčara.